

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **A. M.** zast. Mgr. Jiřím Ondrůškem, advokátem, se sídlem nám. Míru 149, Židlochovice, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 26. 10. 2004, č. j. 55 Az 698/2003 – 30,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ministra vnitra ze dne 13. 5. 2003, č. j. OAM-988/AŘ-2002, byl zamítnut rozklad žalobce a rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 26. 11. 2001, č. j. OAM-5360/VL-10-P01-2001, bylo potvrzeno. Posledně uvedeným rozhodnutím nebyl žalobci udělen azyl pro nesplnění podmínek ustanovení § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon o azylu“), a současně bylo vysloveno, že se na cizince nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. V odůvodnění napadeného rozhodnutí bylo konstatováno, že žadatel požádal o azyl z ekonomických důvodů, neboť v Arménii nebyla práce a od roku 1998 žije jeho rodina v maringotce. Správní orgány dospěly k závěru, že uvedené skutečnosti nelze považovat za důvody pro udělení azylu podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona o azylu. Neshledaly rovněž, že by žadatel byl osobou, které by svědčily překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, v níž především namítal porušení ustanovení § 3 odst. 3, 4, § 32 odst. 1, § 33 odst. 2, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb. (dále jen „správní řád“). Dále se dovolával toho, že splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, minimálně podmínky pro vztažení překážek vycestování. Konkrétně namítal, že pouhé konstatování správního orgánu, že „shledal, že správní orgán I. stupně dostatečně zjistil skutkový stav věci a na jeho základě věc správně posoudil“, je zcela nedostatečné a nezákonné. Dále namítal, že odůvodnění napadeného rozhodnutí neobsahuje žádnou zprávu o zemi původu žalobce, ze které by správní orgán vycházel. Považoval proto rozhodnutí za nezákonné a navrhoval jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 26. 10. 2004, č. j. 55 Az 698/2003 – 30, po provedeném jednání žalobu zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, a rozhodl rovněž o odměně tlumočnice. Ve svém rozhodnutí vycházel z obsahu správního spisu. Ztotožnil se se závěry žalovaného v tom směru, že ekonomické důvody nelze podřadit pod důvody, které zákon předpokládá v ustanovení § 12. Neshledal podmínky pro udělení azylu podle § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona o azylu. Pokud jde o námitku vznesenou žalobcem proti výroku o neexistenci překážek vycestování, citoval soud ustanovení § 28 a 91 zákona o azylu a konstatoval, že posouzení existence překážek vycestování je podrobně rozvedeno v odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaného, na něž zcela odkázal. Ztotožnil se s tím, že žalobce v průběhu správního řízení ani v žalobě nedoložil existenci kterékoliv z podmínek uvedených v § 91 zákona o azylu. Namítané porušení jednotlivých ustanovení správního řádu krajský soud v postupu správního orgánu rovněž neshledal. Dospěl proto k závěru, že rozhodnutí žalovaného, jakož i rozhodnutí správního orgánu I. stupně, byla vydána v souladu se zákonem, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále též jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost. Namítal, že v předchozím řízení jak správní orgán I. stupně, tak správní orgán II. stupně, porušily ustanovení § 3 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, neboť se žádostí žalobce o udělení azylu nezabývaly odpovědně a svědomitě. Dále bylo podle stěžovatele porušeno ustanovení § 3 odst. 4 správního řádu, ustanovení § 32 odst. 1 a § 33 odst. 2 téhož zákona. Stěžovatel dále namítal, že napadené rozhodnutí není v souladu se zákonem, neboť nevycházelo ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu věci a žalovaný se nevypořádal se všemi provedenými důkazy. Vyslovil přesvědčení, že splňuje podmínky pro udělení azylu uvedené v § 12 zákona o azylu, resp. podmínky pro vztažení překážky vycestovat ve smyslu § 91 zákona o azylu. Dodal, že Krajský soud v Brně se dostatečně nezabýval materiální stránkou situace na straně žalobce, ale vycházel striktně z formálního pojetí výkladu zákonů, aniž by situaci konkrétně individualizoval, resp. přihlédl k individuální situaci v zemi původu žalobce, k jeho obavám z možné perzekuce po případném návratu do vlasti ze strany arménských úřadů a podobně. Navrhoval, aby napadený rozsudek krajského soudu byl zrušen a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popřel její oprávněnost, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Odkázal na správní spis, zejména na vlastní podání a výpověď stěžovatele, které učinil během správního řízení a na vydané rozhodnutí. Navrhoval, aby kasační stížnost byla zamítnuta.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek z hledisek uvedených v ustanovení § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody uvedenými v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Stěžovatel sice v kasační stížnosti výslovně neoznačil důvody ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s., avšak z jejího obsahu vyplývá, že se dovolává důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Podle § 103 odst. 1 s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené a) nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, b) vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost, d) nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo v nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Taková pochybení Nejvyšší správní soud v napadeném rozsudku Krajského soudu v Brně neshledal.

Z obsahu správního spisu bylo zjištěno, že stěžovatel podal dne 9. 6. 2001 žádost o udělení azylu, v níž uvedl, že je arménským státním občanem. Svou vlast opustil v dubnu 2001 z ekonomických důvodů. V Arménii neměl práci a nemohl uživit svou rodinu. Proto se rozhodl odjet do ČR, aby zde mohl pracovat. Ve vlastnoručně psaném prohlášení uvedl, že v Arménii nemá práci a po zemětřesení žije jeho rodina v maringotce již 12 let. Chce žít a pracovat v Čechách, neboť se mu líbí národ, kultura i jednání. Uvedené skutečnosti rozvedl dále v protokolu o pohovoru ze dne 10. 10. 2001, kde dále uvedl, že obyčejní Arméni se k nim nechovali dobře a říkali jim, že jsou Turci. Bylo mu nepříjemné, že se k němu takto choval vlastní národ. Dále uvedl, že má v ČR bratra, a že přijel za ním. Podle protokolu o pohovoru ze dne 10. 10. 2001 byl stěžovatel seznámen s návrhem na zahájení řízení ze dne 9. 6. 2001, s pohovorem ze dne 10. 10. 2001 se zprávou MZV USA o situaci v oblasti dodržování lidských práv v Arménii v roce 1999 ze dne 25. 2. 2000, se zprávou téhož orgánu o svobodě vyznání v Arménii ze dne 5. 9. 2000, dále se zprávou ověřovací mise IND do Arménie z ledna 1999, s aktuální verzí databanky ČTK, se směrnicí UNHCR ze dne 6. 6. 2000, se zprávou Norského výboru pro uprchlíky – Arménie, červen 2000, a dále s informacemi MZV ČR ze dne 22. 7. 1999, 22. 2. 2000, 29. 8. 2000 a 15. 6. 1999. Na dotaz, zda se chce seznámit s obsahem těchto zpráv a vyjádřit se k nim, či ke způsobu jejich získání, případně navrhnout jejich doplnění, odpověděl stěžovatel, že nechce.

Z takto zjištěného skutkového stavu, a to převážně přímo od stěžovatele, vycházely jak správní orgány, tak i soud, a jejich závěr o tom, že důvodem stěžovatelovy žádosti o udělení azylu byly ekonomické problémy v Arménii a legalizace pobytu v ČR, odpovídá skutkovým zjištěním učiněným v průběhu správního řízení správními orgány v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu a zákona o azylu. Nejvyšší správní soud tedy neshledal, že by skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, neměla oporu ve spisech, nebo s nimi byla v rozporu, nebo při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem,

že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl soud napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Nejvyšší správní soud nedospěl ani k závěru, že by napadené rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Nebyla dále shledána stěžovatelem tvrzená porušení jím označených ustanovení správního řádu, která ovšem stěžovatel v kasační stížnosti ani blíže nekonkretizoval.

Nejvyšší správní soud se ztotožňuje i s právním posouzením věci učiněným správními orgány a soudem. V této souvislosti poukazuje na svou dosavadní judikaturu, kdy například podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 – 69 - potřeba další legalizace pobytu žadatele o udělení azylu, který na území České republiky pobýval legálně od roku 1989 do roku 1997, není zákonným důvodem pro udělení azylu (§ 12 zákona o azylu).

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Azs 20/2003 – 43 ze dne 30. 10. 2003 „v žádosti o udělení azylu opakovaně uváděné ekonomické důvody (nedostatek finančních prostředků, nemožnost sehnat práci) a skutečnost, že politický režim v jeho domovském státě neumožnil žadateli jeho politický rozvoj, nezakládají samy o sobě odůvodněný strach z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb.; tyto důvody nelze kvalifikovat ani jako politické přesvědčení, a to zejména tehdy, jestliže žadatel nebyl nikdy členem politické organizace a ani jinak se politicky neangažoval.

K výše uvedenému Nejvyšší správní soud konstatuje, že skutečnosti, které stěžovatel uplatňuje v tomto řízení, nemají žádnou souvislost s důvody, které předpokládá ustanovení § 12 zákona o azylu, tedy s pronásledováním za uplatňování politických práv a svobod nebo odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání politických názorů. Základní příčinou situace, v níž se stěžovatel ocitl je skutečnost, že nemohl sehnat v Arménii práci a nemohl uživit svou rodinu a žádá tedy o legalizaci pobytu na území ČR. Tyto skutečnosti a důvody však nemohou být nahrazovány institutem azylové procedury, jejímž účelem je poskytnout ochranu tomu, kdo ve státě, jehož občanství má, je pronásledován z důvodů v zákoně o azylu vyjmenovaných. Státní moc v zemi původu má být vykonávána způsobem vykazujícím znaky perzekuce či diskriminace osob určitého konkrétního náboženského vyznání, rasy, či politického přesvědčení. Výše uvedené však v posuzované věci nebylo stěžovatelem ani tvrzeno.

Za výše uvedené situace nelze souhlasit ani s tvrzením stěžovatele, že se krajský soud dostatečně nezabýval materiální stránkou jeho situace, ale vycházel striktně z formálního pojetí výkladů zákonů, aniž by tuto situaci individualizoval. Jak již bylo výše uvedeno, v posuzované věci vycházely jak správní orgány, tak i soud, především ze skutečností, které stěžovatel uvedl sám, a tím vymezil meze rozsahu dokazování správním orgánem a následně meze přezkumné činnosti soudu. Pokud jde o obavy z možné perzekuce po návratu do vlasti, uvedl stěžovatel v protokolu ze dne 10. 10. 2001, že v případě návratu do vlasti by se nic nestalo, ale žil by v bídě s tím, že elektřina už tam sice je, ale nemá plyn a uhlí, takže by neměl čím topit. Ostatně stěžovatel ani neuvádí, z jakých důvodů a jaké problémy by ho při návratu do vlasti měly očekávat. Ostatně výše uvedená tvrzení nesdělil stěžovatel ani v žalobě, takže nyní uváděné námitky ve vztahu k postupu a rozhodnutí krajského soudu nemohou obstát.

Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že se zřetelem ke shora uvedenému neshledal důvody kasační stížnosti tvrzené stěžovatelem ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) důvodnými. Dospěl tedy k závěru, že námitky uvedené v kasační stížnosti nejsou důvodné, a proto kasační stížnost podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 téhož zákona tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť neúspěšnému stěžovateli náhrada nákladů řízení nenáleží a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. listopadu 2005

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu